

TDSD Bülteni

ARALIK 2025

SA8000 İç
Tetkikçi Eğitimi
Başarıyla
Gerçekleşti

IAFLI
Innovative
Aspects for
Leather
Industry

Yurtdışı
Heyetlerle
Yapılan
Görüşmeler

BAŞKAN'DAN

Değerli Meslektaşlarım,

2025 yılının son bülteni ile sizlere yeniden merhaba diyorum.

2025 yılının son çeyreğini geride bırakırken, küresel ve bölgesel ekonomik koşulların deri ve deri ürünleri sektörümüz üzerindeki etkilerini açık ve net biçimde değerlendirmek gerektiğine inanıyorum. Geride bıraktığımız yıl, gerek üretim gerekse ihracat açısından sektörümüz için **durgun, zorlayıcı ve belirsizliklerin yüksek olduğu** bir dönem olarak kayıtlara geçmiştir. Ne yazık ki 2026 yılına ilişkin mevcut göstergeler de kısa vadede güçlü bir toparlanmaya işaret etmemektedir. Buna rağmen üretimini, istihdamını ve ihracat faaliyetlerini sürdürme iradesi gösteren tüm üyelerimizi özellikle tebrik etmek isterim.

Sektörümüzün ihracat performansına baktığımızda, 2025 yılında yaşanan yavaşlamayı rakamlarla net biçimde görmekteyiz.

- **Deri ve deri ürünleri ihracatı,**
 - 2024 yılında **1.525.940 bin USD,**
 - 2025 yılında ise **1.445.056 bin USD** olarak gerçekleşmiştir.

Bu tablo, toplamda yaklaşık **%5,3'lük bir gerilemeye** işaret etmektedir.

Benzer bir eğilim, sektörümüz açısından stratejik öneme sahip olan **yarı işlenmiş ve bitmiş deri ihracatında** da görülmektedir:

- 2024 yılında **213.348 bin USD** olan ihracat,
- 2025 yılında **194.450 bin USD** seviyesine gerilemiştir.

Bu düşüş; küresel talepteki zayıflama, yüksek enflasyon ortamı, finansmana erişim zorlukları, enerji ve işçilik maliyetlerindeki artış ile birlikte değerlendirilmelidir. Özellikle Avrupa pazarında tüketici talebinin daralması, sipariş hacimlerini ve fiyat baskısını doğrudan etkilemiştir.

2025 yılı; üretim maliyetlerinin hızla arttığı, talebin durağan seyrettiği ve kârlılık baskısının yoğunlaştığı bir yıl olmuştur. Böyle bir ortamda üretimini sürdüren, istihdamını koruyan ve ihracattan vazgeçmeyen tüm sektör temsilcilerimiz, yalnızca kendi işletmelerini değil, **Türk deri sanayisinin kurumsal direncini** de ayakta tutmuştur.

Bu nedenle, mevcut koşullara rağmen üretim ve ihracat faaliyetlerini sürdüren tüm üyelerimizi içtenlikle tebrik ediyor, gösterdikleri kararlılığın sektörümüzün geleceği açısından son derece kıymetli olduğunu özellikle vurgulamak istiyorum.

AB Ormansızlaşma Tüzüğü: Süre Kazandık, Sorumluluk Devam Ediyor

Avrupa Birliği tarafından kabul edilen **AB Ormansızlaşma Tüzüğü (EUDR)**'nin uygulama tarihi, bilindiği üzere **1 yıl süreyle ertelenmiştir**. Bu erteleme, sektörümüz açısından teknik ve idari hazırlıkların tamamlanabilmesi için önemli bir zaman kazancı sağlamıştır.

Ancak bu sürenin, uyum sürecini ertelemek için değil;

-
- izlenebilirlik sistemlerinin güçlendirilmesi,
 - tedarik zinciri şeffaflığının artırılması,
 - veri altyapılarının hazırlanması

amacıyla etkin biçimde değerlendirilmesi gerektiğini özellikle belirtmek isterim. AB pazarında kalıcı olmanın yolu, bu düzenlemeleri bir yük değil, rekabet aracı olarak görmemizden geçmektedir.

UR-GE Projemiz: 10 Yıllık Birikimin Somut Sonucu

Bu dönemde Derneğimiz açısından en önemli gelişmelerden biri, **UR-GE Projemiz kapsamındaki son faaliyet olan Sosyal Uygunluk Yönetim Sistemi Danışmanlığı'nın başarıyla tamamlanması** olmuştur. Böylece **2015 yılından bu yana yürüttüğümüz 3. UR-GE Projesi de kapanmış bulunmaktadır.**

Bu vesileyle:

- projelere aktif katılım sağlayan tüm firmalarımıza,
- süreç boyunca destek veren danışmanlarımıza,
- ve özellikle **finansal katkılarıyla bu projelerin hayata geçmesini sağlayan Ticaret Bakanlığımıza** teşekkürlerimi sunuyorum.

Üç UR-GE projesiyle birlikte, son **10 yılda sektörümüze yaklaşık 20 milyon TL tutarında devlet destekli proje katkısı** sağlamış olmaktan büyük bir memnuniyet duyuyoruz. Bu projeler; ihracat kapasitesinin geliştirilmesi, kurumsallaşma, sosyal uygunluk ve sürdürülebilirlik alanlarında sektörümüze kalıcı kazanımlar bırakmıştır.

2025 yılı bizlere, büyümenin her zaman rakamsal artış anlamına gelmediğini; dayanıklılığın, sürdürülebilirliğin ve birlikte hareket etmenin en az büyüme kadar önemli olduğunu bir kez daha göstermiştir. 2026 yılına ilişkin beklentiler temkinli olsa da, doğru stratejilerle ve güçlü iş birlikleriyle sektörümüzün bu süreci de aşacağına inanıyorum.

Tüm üyelerimize, paydaşlarımıza ve sektörümüze değer katan herkese teşekkür eder; 2026 yılının sağlık, başarı ve sürdürülebilir bir büyüme ile tamamlanmasını temenni ederim.

UR-GE Projesi Kapsamında SA8000 İç Tetkikçi Eğitimi.

Türkiye Deri Sanayicileri Derneği tarafından, SAI iş birliğiyle ve UR-GE Projesi kapsamında yürütülen Sosyal Uygunluk Yönetim Sistemi Danışmanlık faaliyeti

çerçevesinde, proje katılımcısı firmalara yönelik SA8000 İç Tetkikçi Eğitimi başarıyla gerçekleştirildi.

Eğitim programı, firmaların sosyal uygunluk yönetim sistemlerini etkin biçimde kurmaları, uygulamaları ve sürdürülebilir hale getirmeleri amacıyla planlandı. SA8000 standardının temel gereklilikleri doğrultusunda hazırlanan eğitim içeriğinde; çocuk işçiliği ve zorla çalıştırmanın önlenmesi, iş sağlığı ve güvenliği, çalışma saatleri, ücretlendirme, ayrımcılığın önlenmesi, disiplin uygulamaları ve yönetim sistemi yaklaşımı gibi başlıklar ele alındı. Ayrıca iç tetkik sürecinin planlanması, tetkik teknikleri, uygunsuzlukların tespiti ve düzeltici faaliyetlerin yönetimi konularında uygulamalı bilgiler katılımcılarla paylaşıldı.

Eğitim sayesinde, katılımcı firmaların bünyelerinde **yetkin iç tetkikçiler** yetiştirilmesi ve sosyal uygunluk performanslarının düzenli olarak izlenmesi hedeflendi. Bu yaklaşım, firmaların yalnızca belgelendirme süreçlerine hazırlanmasını

değil, aynı zamanda sosyal uygunluk kültürünü kurumsal yapılarının ayrılmaz bir parçası haline getirmelerini desteklemektedir.

UR-GE Projesi kapsamında gerçekleştirilen bu faaliyet, sektörümüzde uluslararası pazarlarda giderek artan **etik üretim, insan hakları ve sosyal sorumluluk** beklentilerine uyum sağlanması açısından önemli bir adım niteliğindedir. Türkiye Deri Sanayicileri Derneği olarak, üyelerimizin sosyal uygunluk ve sürdürülebilirlik alanındaki yetkinliklerini güçlendirmeye yönelik çalışmalarımıza kararlılıkla devam edeceğiz.

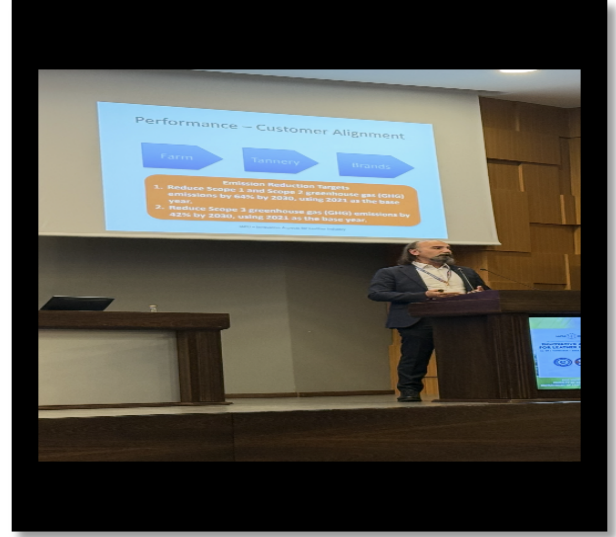
TDSD Genel Sekreteri Dr. Onur Görgün IAFLI Kongresi'ne Katıldı.

Türkiye Deri Sanayicileri Derneği (TDSD) Genel Sekreteri **Dr. Onur Görgün**, Ege Üniversitesi Deri Mühendisliği Bölümü tarafından düzenlenen Ege Üniversitesi Deri Mühendisliği Bölümü tarafından düzenlenen IAFLI – *Innovative Aspects for Leather Industry* konferansı, deri endüstrisinin sürdürülebilirlik ve yenilikçi yaklaşımlarını masaya yatırdı.

IAFLI (Innovative Aspects for Leather Industry) Kongresi'ne katılarak sektörün güncel dönüşüm sürecine ilişkin değerlendirmelerde bulundu.

Kongre kapsamında gerçekleştirilen oturumda Dr. Görgün, deri sektörünü doğrudan etkileyen **ulusal ve uluslararası yasal düzenlemeler**, sürdürülebilirlik odaklı politikalar ve küresel pazarlarda değişen müşteri beklentileri üzerine kapsamlı bir sunum gerçekleştirdi. Konuşmasında özellikle Avrupa Birliği mevzuatları, çevresel ve sosyal uygunluk gereklilikleri ile tedarik zincirlerinde artan şeffaflık ve izlenebilirlik beklentilerine dikkat çekti.

Dr. Görgün, sektörün artık yalnızca mevzuata uyum sağlamanın yeterli olmadığını vurgulayarak, **“yeni dönemin uyumdan performansa geçiş dönemi”** olduğunu ifade etti. Bu çerçevede firmaların çevresel, sosyal ve yönetim alanlarında ölçülebilir performans göstergeleriyle hareket etmesinin, uluslararası pazarlarda rekabet gücünü belirleyen temel unsur haline geldiğini belirtti. Karbon ayak izi, su yönetimi, kimyasal kullanımının izlenmesi ve sosyal uygunluk performansının, alıcılar tarafından karar süreçlerinde giderek daha fazla dikkate alındığını aktardı.

Akademi, sektör ve genç profesyonelleri bir araya getiren IAFLI Kongresi, bilgi paylaşımı ve gelecek nesil deri sektörü liderlerinin bilinçlendirilmesi açısından önemli bir platform sunarken, TDSD'nin sektörel dönüşüme yönelik bakış açısının paylaşılması açısından da verimli bir buluşma olmuştur.

TDSD Başkanı Burak Uyguner, Mısır Ticaret Odası Temsilcilerini Ağırladı.

Türkiye Deri Sanayicileri Derneği (TDSD) Başkanı **Burak Uyguner**, Mısır Ticaret Odası Yönetim Kurulu Üyesi **Sayın Mohamed Sayed Mahran**'ı ağırladı.

Gerçekleştirilen görüşmede, Türkiye ve Mısır deri sektörleri arasındaki mevcut ticari ilişkiler, iş birliği potansiyeli ve geleceğe yönelik ortak çalışma alanları ele alındı.

Toplantıda, iki ülke arasında özellikle hammadde tedariki, yarı işlenmiş ve bitmiş deri ticareti, teknik bilgi paylaşımı ve karşılıklı yatırım olanakları üzerine değerlendirmelerde bulunuldu. Türkiye ve Mısır'ın deri sektöründe sahip oldukları üretim kapasitesi, tecrübe ve stratejik konumun, bölgesel ve küresel pazarlarda tamamlayıcı nitelikte olduğu vurgulandı.

TDSD Başkanı Burak Uyguner, görüşmede yaptığı değerlendirmede; Türk deri sektörünün kalite, esneklik ve sürdürülebilir üretim konularında önemli bir birikime sahip olduğunu belirterek, Mısır ile geliştirilecek yapıcı iş birliklerinin her iki ülke sanayisine de katma değer sağlayacağını ifade etti. Ayrıca, değişen küresel pazar koşulları ve artan sürdürülebilirlik beklentileri karşısında, sektörler arası diyalog ve kurumsal temasların önemine dikkat çekti.

Sayın Mohamed Sayed Mahran ise Mısır deri sektörünün mevcut durumu, yatırım ortamı ve ihracat hedefleri hakkında bilgi paylaşımında bulunarak, Türk deri sanayisi ile daha yakın temas kurulmasından memnuniyet duyduklarını dile getirdi. İki ülke kurumları arasında düzenli iletişim ve karşılıklı ziyaretlerin artırılmasının, ticari ilişkilerin geliştirilmesine katkı sağlayacağı ifade edildi.

Görüşme, karşılıklı iyi niyet temennileri ve gelecekte ortak projeler geliştirilmesine yönelik olumlu mesajlarla sona erdi.

Bangladeş Heyeti TDSD’de Ağırlandı.

Türkiye Deri Sanayicileri Derneği (TDSD) Genel Sekreteri **Dr. Onur Görgün**, Alman kalkınma kuruluşu **GIZ**’in Bangladeş’te yürüttüğü proje kapsamında Türkiye’ye gelen Bangladeşli sektör temsilcilerinden oluşan heyeti TDSD’de ağırladı.

Gerçekleştirilen görüşmede, Türk deri sektöründe uygulanan **iş sağlığı ve güvenliği (İSG)** yaklaşımları, yasal çerçeve ve sektörel iyi uygulama örnekleri paylaşıldı.

Toplantı kapsamında Dr. Görgün, Türkiye’de deri sektörünü kapsayan İSG mevzuatı, risk değerlendirme süreçleri, çalışan sağlığının korunmasına yönelik uygulamalar ve işletmelerde oluşturulan kurumsal İSG yönetim sistemleri hakkında kapsamlı bilgiler verdi. Ayrıca organize sanayi bölgelerinde yürütülen ortak altyapı hizmetleri, eğitim faaliyetleri ve denetim mekanizmalarının sektördeki İSG performansının geliştirilmesine sağladığı katkılara değinildi.

Sunumda, İSG’nin yalnızca yasal bir yükümlülük olarak değil, aynı zamanda üretim sürekliliği, verimlilik ve sürdürülebilirlik açısından stratejik bir unsur olduğu vurgulandı. Dr. Görgün, özellikle uluslararası pazarlarda faaliyet gösteren firmalar için İSG performansının, sosyal uygunluk ve tedarik zinciri güvenilirliği açısından belirleyici bir kriter haline geldiğini ifade etti.

Toplantının interaktif bölümünde Bangladeşli heyet üyeleri, Türk deri sektöründe İSG uygulamalarının sahadaki karşılığı, denetim süreçleri, çalışan katılımı ve eğitim modelleri hakkında sorular yöneltti.

Dr. Görgün, yöneltilen soruları ayrıntılı şekilde yanıtlayarak, deneyim paylaşımının iki ülke sektörü açısından karşılıklı öğrenme fırsatı sunduğunu belirtti.

Ziyaret, uluslararası iş birliği ve bilgi paylaşımının güçlendirilmesine yönelik olumlu değerlendirmelerle sona erdi.

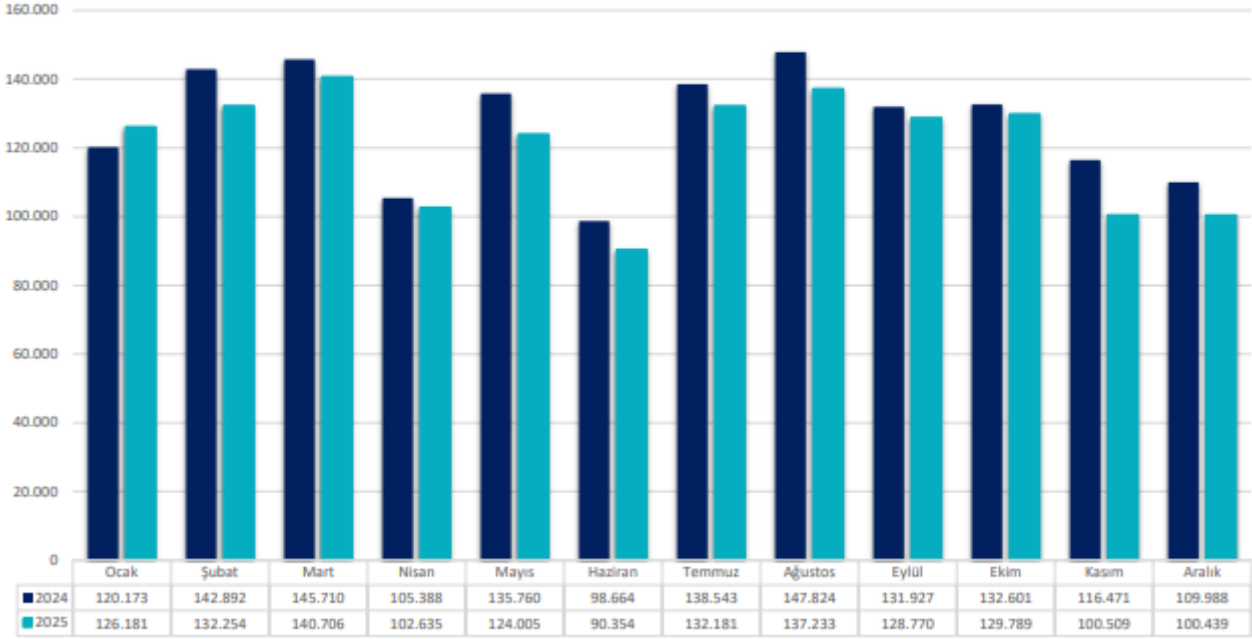
2025 YILI ULUSLARARASI FUARLAR

14 - 17 HAZİRAN	GARDA FAIRS ITALY (Expo Riva Schuh & Gardabags 2025)
15 – 16 TEMMUZ	PREMIERE VISION NEW YORK
16 - 17 TEMMUZ	LINEAPELLE NEWYORK
19 – 21 TEMMUZ 22 – 25 AĞUSTOS	SHOES DUSSELDORF FUARI
22 – 25 AĞUSTOS	IFCO (ISTANBUL FASHION CONNECTION)
16 - 18 EYLÜL	PREMIERE VISION PARİS
27 - 30 AĞUSTOS	THE INTERNATIONAL FOOTWEAR EXHIBITION EURO SHOES PREMIERE COLLECTION
07 - 09 EYLÜL	MİPEL
07 - 09 EYLÜL	MICAM MILANO
23 - 25 EYLÜL	LINEAPELLE MILANO
12 - 15 MART	MOSSHOES MOSCOW
02 - 05 EYLÜL	AYMOD
18 - 21 MART	KASTORIA INTERNATIONAL FUR FAIR
28 – 30 NİSAN	LESHOW MOSCOW
12 – 15 KASIM	AYSAF
MAYIS 2026	SHOES LEATHER GUANGZHOU
09 – 11 TEMMUZ	SHOES LEATHER VIETNAM
03 - 05 EYLÜL	ALL CHINA LEATHER EXHIBITION
03 - 06 EYLÜL	AYMOD
07 - 09 EYLÜL	MICAM MILANO
EKİM 2026	SHOES LEATHER HANOI
	LEATHER AND FUR FASHION SHOW

Sektörel İhracat

İDMİB İstanbul Deri ve Deri Mamulleri İhracatçıları Birliği tarafından yayınlanan aylık rapora göre...

İhracat Değerlerinin Aylık Bazda Bir Önceki Yıl İle Karşılaştırması

Birim: Bin Dolar

Deri ve Deri Mamulleri İhracatımızda İlk 10 Ülke

Birim: 1.000 ABD \$		2024 Aralık	2025 Aralık	Değişim %	Ocak - Aralık 2024	Ocak - Aralık 2025	Değişim %	Pay %
1	ALMANYA	9.676	6.778	-29,9%	125.168	110.573	-11,7%	7,7
2	İTALYA	5.352	6.020	12,5%	99.502	96.684	-2,8%	6,7
3	IRAK	8.246	7.124	-13,6%	104.052	94.891	-8,8%	6,6
4	BİRLEŞİK DEVLETLER	6.841	9.649	41,1%	77.605	90.759	16,9%	6,3
5	FRANSA	5.120	5.104	-0,3%	68.904	75.994	10,3%	5,3
6	BİRLEŞİK KRALLIK	5.306	4.737	-10,7%	56.890	56.490	-0,7%	3,9
7	KAZAKİSTAN	2.970	1.164	-60,8%	47.819	51.880	8,5%	3,6
8	HOLLANDA	4.431	3.426	-22,7%	45.764	47.813	4,5%	3,3
9	POLONYA	1.889	1.221	-35,3%	39.664	41.873	5,6%	2,9
10	ROMANYA	2.038	1.580	-22,5%	42.743	36.238	-15,2%	2,5
İLK 10 ÜLKE TOPLAMI		51.869	46.803	-9,8%	708.110	703.194	-0,7%	48,7
DİĞER ÜLKELER VE S.BÖLGELER		58.119	53.636	-7,7%	817.831	741.862	-9,3%	51,3
AB (27) TOPLAMI		39.015	33.816	-13,3%	605.772	587.396	-3,0%	40,6
DERİ VE DERİ ÜRÜNLERİ İHRACATI		109.988	100.439	-8,7%	1.525.940	1.445.056	-5,3%	100,0

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıt Rakamları/Ocak 2026

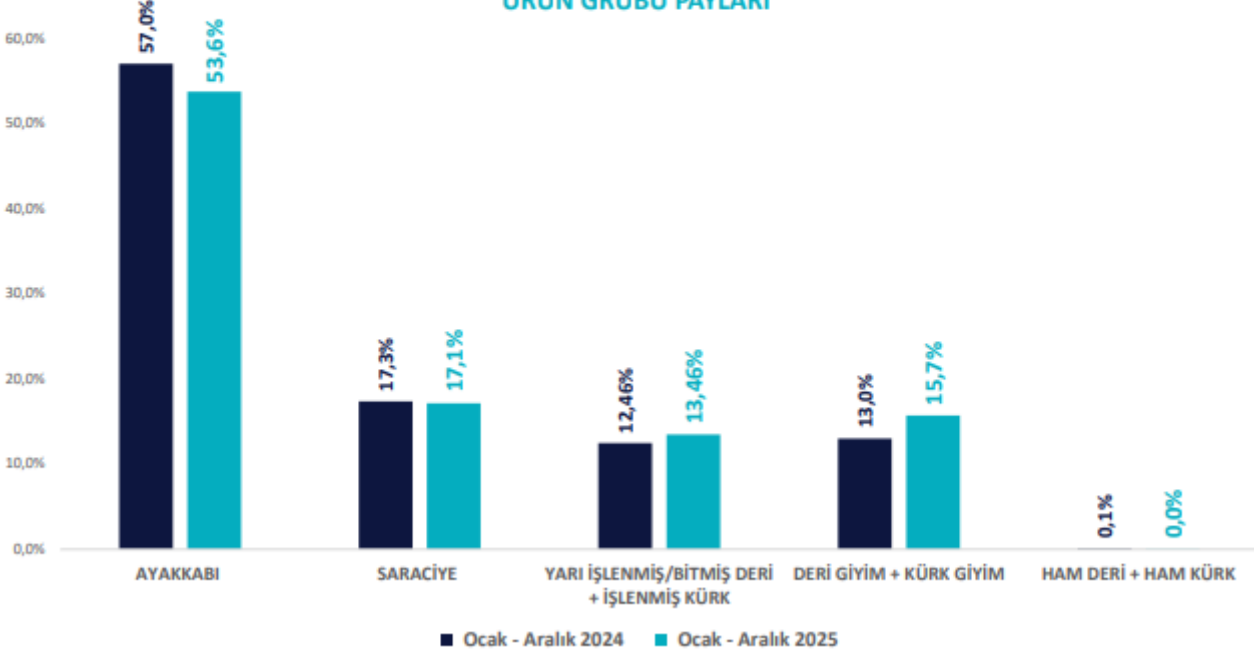
Ürün Grupları İtibarıyla Değer Bazında Deri ve Deri Mamulleri İhracatımız

Birim: 1.000 ABD \$		2024 Aralık	2025 Aralık	Değişim %	Ocak - Aralık 2024	Ocak - Aralık 2025	Değişim %	Pay %
AYAKKABI (FASIL 64)		62.737	49.996	-20,3%	877.095	774.769	-11,7%	53,6%
YARI İŞLENMİŞ/BİTMİŞ DERİ + İŞLENMİŞ KÜRK		13.707	15.071	9,9%	213.348	194.450	-8,9%	13,5%
4104-4115	YARI İŞLENMİŞ/BİTMİŞ DERİ	11.484	12.567	9,4%	166.362	149.556	-10,1%	10,3%
4302	İŞLENMİŞ KÜRK	2.224	2.504	12,6%	46.986	44.893	-4,5%	3,1%
SARACİYE (GTP 4201-4202-4203.21/29/30/40-4205-4206)		19.062	18.125	-4,9%	239.860	247.400	3,1%	17,1%
DERİ GİYİM + KÜRK GİYİM		14.261	17.114	20,0%	193.262	226.581	17,2%	15,7%
4203.10	DERİ GİYİM	9.120	10.993	20,5%	106.744	129.790	21,6%	9,0%
4303-4304	KÜRK GİYİM	5.141	6.121	19,1%	86.518	96.790	11,9%	6,7%
HAM DERİ + HAM KÜRK		132	42	-68,1%	1.189	470	-60,5%	0,03%
4101-4103	HAM DERİ	132	42	-68,1%	1.124	356	-68,4%	0,025%
4301	HAM KÜRK	0	0	#SAYI/0!	65	114	76,1%	0,01%
DERİ VE DERİ ÜRÜNLERİ İHRACATI		109.988	100.439	-8,7%	1.525.940	1.445.056	-5,3%	100,0%

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıt Rakamları/Ocak 2026

Ürün Grupları İtibarıyla Değer Bazında Deri ve Deri Mamulleri İhracatımız

ÜRÜN GRUBU PAYLARI

En Fazla Yarı İşlenmiş, Bitmiş Deri İhracatı Yapılan Ülkeler (GTP 41.04 - 41.15)

Birim: 1.000 ABD \$		2024 Aralık	2025 Aralık	Değişim %	Ocak - Aralık 2024	Ocak - Aralık 2025	Değişim %	Pay %
1	HINDİSTAN	1.607	1.360	-15,4%	26.303	17.531	-33,3%	11,7%
2	İTALYA	865	1.648	90,5%	11.786	15.339	30,1%	10,3%
3	PORTEKİZ	513	872	69,9%	8.411	12.361	47,0%	8,3%
4	İSPANYA	686	654	-4,6%	10.920	11.426	4,6%	7,6%
5	ALMANYA	999	699	-30,0%	13.197	9.894	-25,0%	6,6%
6	GÜNEY KORE CUMHURİYETİ	737	710	-3,8%	8.327	6.882	-17,4%	4,6%
7	ÇİN HALK CUMHURİYETİ	884	814	-7,9%	9.288	6.705	-27,8%	4,5%
8	DOMINİK CUMHURİYETİ	161	402	149,4%	6.345	6.415	1,1%	4,3%
9	VIETNAM	563	488	-13,3%	3.492	5.350	53,2%	3,6%
10	POLONYA	225	239	6,1%	3.182	4.050	27,2%	2,7%
İLK 10 ÜLKE TOPLAMI		7.241	7.886	8,9%	101.251	95.952	-5,2%	64,2%
DİĞER ÜLKELER VE S.BÖLGELER		4.242	4.681	10,3%	65.111	53.604	-17,7%	35,8%
AB (27) TOPLAMI		4.619	5.579	20,8%	67.323	69.620	3,4%	46,6%
YARI İŞLENMİŞ/BİTMİŞ DERİ İHRACATI		11.484	12.567	9,4%	166.362	149.556	-10,1%	100,0%

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıt Rakamları/Ocak 2026